

Заклад дошкільної освіти № 3 «Ведмежатко»
Шосткинської міськради

Доповідь

**«Гра як основа виховання
лідерства»**

(до семінару)

Підготувала вихователь
ЗДО № 3 «Ведмежатко»
Скрипка Наталія Василівна

2024 р.

«Гра як основа виховання лідерства»

У всі часи люди інстинктивно прагнули до підпорядкування. Будь-яке суспільство вибирає собі лідера. Термін «лідер» походить від англійського слова «ведучий».

Діти з народження володіють лідерськими якостями. Тема «лідерства» привертала увагу представників різних напрямів. В таємницю цього явища намагалися проникнути Конфуцій, Аристотель, З. Фрейд та ін. Основною умовою формування і розвитку лідерської поведінки називається створення ситуацій, в яких дитина може успішно копіювати і розвивати лідерську поведінку, тобто в процесі гри.

Виготський Л.С., який займався вивченням гри дітей дошкільного віку, говорив «сама творча діяльність людини робить її істотою, зверненою до майбутнього, созидаючим його і видоизменяючим своє справжнє».

Гра – це діяльність, яка відрізняється від повсякденних буденних дій. Дитина створює свій вигаданий світ. Всяка гра, це, насамперед вільна, вільна діяльність.

У грі можна повторювати одну і ту ж дію, яка приносить задоволення, дає можливість відчувати себе всемогутнім, бажаним.

У грі дитина живе своїм істинним, самостійним життям. Гра - це, насамперед, процес творчий,

Але у багатьох складається стереотип, що творчість - доля обраних, але К.С. Виготський у своїй роботі «Уява і творчість у дитячому віці», спростовує цю думку. Якщо розуміти творчість: «як необхідна умова існування, і все, що виходить за межі рутини і в чому полягає хоч йота нового, все одно чи буде це створене... який-небудь річчю зовнішнього світу або відомим побудовою розуму або почуття...». То легко помітити, що творчі процеси виявляються у всій силі, як у ранньому дитинстві, так і у дорослих людей.

З віком люди отримують масу можливостей впливати на світ, в той час як в дитинстві гра – домінуючий спосіб в силу недостатньої розвиненості, «дорослих» способів пізнання і дії.

Але головне, мабуть, в наступному. З дитинства люди звикли чути: «вистачить грати, пора зайнятися справою». З дитинства ліпиться жорсткий стереотип: гра - це те, що несерйозно. Гра ототожнюється з тим, що «легковажно», що «розвага». І дорослі люди компенсують відсутність гри багатозначними хобі, зануренням у споглядання телевізійних програм, іграми за правилами (шахи, карти), спортивним «уболіванням» і т.п.

І ще одна важлива причина. Гра (як зовнішня, так і внутрішня) вимагає певних душевних зусиль. Компенсуючі ГРУ заняття і захоплення більш легкі для відчуття.

Між тим, вже давно виявлено, що гра не являє собою чогось випадкового, вона незмінно виникає на всіх стадіях культурного життя у самих різних народів і являє непереборну і природну особливість людської природи.

Значення гри в соціалізації особистості дитини визначається тим, що дитяча гра розглядається як форма включення дитини у світ людських дій і відносин. Гра, яка виникає на такій ступені розвитку, коли високорозвинені форми праці роблять неможливим безпосередню участь у ньому дитини, тоді як умови виховання формують у нього прагнення до спільної діяльності і життя з дорослим.

Процес соціалізації є нерозривна єдність з природною потребою дитячого організму - розвитку, здійснюваним через гру. Гра за своїм походженням і змістом соціальна.

Відомий дослідник дитячої гри Д.Б. Ельконін підкреслив, що в грі інтелект прямує за емоційно – дієвим переживанням. «Гра – це така діяльність, у якій відтворюються соціальні відносини між людьми поза умов безпосередньо утилітарної діяльності».

Взаємини дітей молодшого віку між собою - складна структура. Дитячий лідер здатний не тільки зібрати навколо себе підлеглих, але і задати загальний тон життя групи.

Необхідно частіше влаштовувати ігри та змагання. Не важливо, якого вони характеру: спортивні, командні або індивідуальні. Ігри допоможуть дитині розвинути в собі точність і спритність, гарну пам'ять і віру у власні сили. У зв'язку з тим, що лідерство – це колективна форма діяльності, треба організовувати для дітей конкурси типу «кращий художник», «кращий читець», «найкращий танцюрист». Дитині сподобається роль переможця, і він буде прагнути бути скрізь першим, бути лідером у всьому.

Лідер веде за собою інших - в іграх він заводила, у вирішенні питань за ним останнє слово, і при цьому він вміє брати на себе відповідальність за рішення.

Лідер вміє впевнено спілкуватися зі старшими. Але не можна забувати хвалити і схвалювати успіхи маленьких лідерів - адже думка старших для них найважливіше.

Намагайтеся використовувати для бесід та ігор не тільки спеціально відведений час. Наприклад, дорога в дитячий сад, на тренування чи в музичну школу може стати своєрідним містком, по якому дорослим легко потрапити у світ дитячих проблем та інтересів. Повертаючись з малюком з дитячого саду, цікавтеся, що йому найбільше сьогодні сподобалося, а що ні і чому, було йому весело або сумно, не сумував він, грав сьогодні, у що і з ким. Такі обговорення можуть стосуватися і занять в гуртку, і дитячого свята, і ігор у дворі. Такі бесіди сприяють не тільки до довірливих відносин і зміцненню взаєморозуміння, але й розумовому розвитку дитини. Він вчиться

спостерігати, порівнювати, у нього з'являється потреба висловити свої враження словами.

Педагог А.С.Макаренко так характеризував роль дитячих ігор: «Гра має важливе значення в житті дитини, має те ж значення, яке в дорослого має діяльність, робота, служба. Яка дитина в грі, таким багато в чому вона буде в роботі. Тому виховання майбутнього діяча відбувається насамперед у грі...». І Ельконін Д.Б. у своїй роботі стверджує, що «гра в розгорнутій формі рольової гри продовжує жити в дитинстві, являючи собою одну з основних форм життя сучасної дитини».